

Kyläjuhlista ei väriä puutu.

Pysähdyttävää historiaa, kauniita hiekkarantoja - Pomerania Puolassa

19.9.2026 6.00

Puolan pohjoisin maakunta on historiaa,

rauhallisia ja vehreitä kesämaisemia, entisajan kyläelämää ja puhdasta luontoa patikoimiseen, uimiseen ja rentoutumiseen. Pomerania on turvallinen, edullinen ja ystävällinen.

TEKSTI: ADRIÁN SOTO, KUVAT: ADRIÁN SOTO ja PUOLAN VALTION MATKAILUTOIMISTO

Noin 20 kilometriä Gdanskista itään avautuu Vistula-joen suisto, joka on yksi Puolan tärkeimmistä vesiväylistä. Sen yli on rakennettu Puolan ylpeys, yli sata vuotta vanha rautatiesilta, jolla puolalaisen elokuvan suurnimi, **Andrej Wajda** filmasi dramaattisen kohtauksen elokuvaansa *Katyn*. Se kertoo Stalinin määräämästä noin 20 000 puolalaisupseerin joukkomurhasta.

Alueella historia on läsnä kaikkialla. Joen jälkeen on tienviitta, joka osoittaa pahamaineiselle Stutthofin keskitysleirille. Stutthof oli natsien ensimmäinen keskitysleiri, jonne vietiin aluksi tri cities-alueen älymystö.

Tie A1 vie Kremlin jälkeen Euroopan toiseksi suurimpaan linnoitukseen, joka toimi teutoniritarien pääkaupunkina yli 150 vuotta. Malborkista ritarit järjestivät lukuisia ristiretkiä pohjoiseen ja itään, jossa prinssi **Aleksander Nevski** voitti ritarit ratkaisevassa taistelussa. Teutonit olivat myös keskeisessä roolissa Preussin ja Itä-Preussin perustamisessa. Goottilaisen linnoituksen opastettu vierailu on samalla tuhti Euroopan historian tunti. Linnoitus kuuluu Unescon maailmanperintölistalle.

Tänä vuonna Malborkin suuri juhla, ritaritaistelut ja sotakilpailut, järjestetään 24.-26. kesäkuuta. Tapahtuman yhteydessä on monipuoliset markkinat.

Malborkin jälkeen kannattaa suunata itään tielle E77 kohti Via Balticaa. Järvet ja komeat metsät värittävät maisemaa. Olsztyn 180 000 asukkaan kaupunki oli natsiarmeijan päätukikohta itärintamalla. Sodan aikana kaupunki vaurioitui pahasti, mutta nyt se on restauroitu, ja ainakin Vanhakaupunki on vierailun arvoinen. Viimeinen kaupunki ennen Liettuaa on 70 000 asukkaan Suwalki.

Gdanskista länteen avautuu Kasubia. Kirjallisuuden Nobelin saanut **Günter Grass**, itsekin puoliksi kasubialainen, määrittelee kansan näin: "Ei niin saksalainen, että kelpaisi saksalaiselle. Eikä niin puolalainen, että kelpaisi puolalaiselle." Tutkijat ovat nykyään sitä mieltä, että kasubia ei ole puolan murretta, vaan aivan oma kielensä. Aluetta on kutsuttu Puolan Sveitsiksi, koska se on vehreä ja järvet sekä kukkulat elävöittävät maisemaa joka taholla. Erään arvion mukaan kasubialaisia on noin 200 000. Merkittävä osa heistä asuu kuitenkin Gdynian satamakaupungissa. Puolan nykyinen pääministeri **Donald Tusk** on kasubi.

Alueen tärkein keskus on 16 000 asukkaan Kartuzy 25 kilometriä Gdanskista. Kaupungissa on mielenkiintoinen kulttuurimuseo. Kannattaa tutustua myös goottilaiseen kirkkoon ja luostariin vuodelta 1380.

Kartuzysta on vain kymmenen kilometriä Pomeranian helmeen, Chmielnoon, joka on 4 000 asukkaan pikkukaupunki puhtaan sinisen järven rannalla. Chmielno on maakunnan keramiikkakeskus. Monet puolalaiset lomailevat täällä, missä voi harrastaa vesiurheilulajeja ja patikoida lähimetsissä.

Alueella on Szymbarkin pieni kylä, jossa on Kasubian kulttuurikeskus, Centrum Edukacji. Kylässä on upea puisto ja Soviet Camp -leiri, joka näyttää kauhuja, joita monet puolalaiset joutuivat kokemaan neuvostoaikana. Szymbarkissa on myös pysyvä Puolan kartanohistorianäyttely. Sen erikoisuus on iso, ylösalaisin seisova hirsitalo ja se kertonee jotakin kasubien identiteetistä.

Helin niemimaa on käärmeen kielen muotoinen. Se on 38 kilometriä pitkä ja se suojaa tri cities -aluetta pohjoisen kylmiltä tuulilta. Niemimaan leveys on noin 300 metriä, ja kauniit hiekkarannat reunustavat sen rantaviivaa. Kesällä alue on puolalaisten suosiossa. Niemimaan tyveen, Wladyslawonon kaupunkiin, on kolmoiskaupungista matkaa noin 30 kilometriä. Kesäviikonloppuisin alueelle johtavilla teillä on usein ruuhkia ja siksi sinne kannattaa suunnata Gdyniasta junalla tai katamaraanilla. Helin niemimaa on kesän must-kohde.

Helissä on muutamia pieniä kalastajakyliä, muun muassa Jastarnia, Jurata, Hel ja Chalupy, joissa herkutella maukkailla kala-aterioilla. Vesiurheilulajien harrastajille, niin vesihiihtäjille kuin surffaajille niemimaa on ykköskohde. Paikallinen erikoisuus on harmaahyljeakvaario Seal Aquarium.

Kasubian seutu tarjoaa rauhaa.

Malborkin ritarilinna.

Myös sotahistoriasta kiinnostuneille Helin niemimaalla on tarjottavaa. Puolan armeijan viimeinen vastarintapesäke oli täällä toisen maailmansodan alkupäivinä. Natsi-Saksa rakensi alueelle valtavan bunkkeriverkoston ja sosialismin aikanakin Helin niemimaa oli sotilasaluetta.

Kevätsinfonia.

Parsaa ja kalaa.

Motlawa virtaa Gdanskin läpi.

Kalastajat ovat jo palanneet mereltä.

Patikoitsijoille on lukuisia reittejä.